

Fundacja MARE

Ul. Laskowa 3/9
01-214 Warszawa
+48 796 776 725

NIP: 527 275 59 62
KRS: 0000594977
REGON: 363457333

FORUM RYBOŁÓWSTWA BAŁTYCKIEGO

Sprawozdanie

25 październik 2016 roku
Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy
Sala im. Profesora Demela

Wieloletni plan w odniesieniu do stad dorsza, śledzia i szprota w Morzu Bałtyckim oraz środki techniczne – czy pozwolą na odbudowę i utrzymanie stad powyżej maksymalnych zrównoważonych połowów z korzyścią dla rybaków i środowiska?

Piotr Prędko, prezes Fundacji MARE, moderował pierwsze spotkanie Forum rybołówstwa bałtyckiego. W spotkaniu uczestniczyło 45 osób, reprezentujących rybaków, organizacje pozarządowe, naukowców oraz administrację państwową.

Otwierając spotkanie Piotr Prędko przedstawił główne cele statutowe oraz główne obszary działalności Fundacji MARE i zaprosił do zapoznania się z informacjami o Fundacji dostępnymi na stronie internetowej www.fundacjamare.pl. Obecnie Fundacja MARE działa w dwóch obszarach: odpady morskie oraz zrównoważone rybołówstwo. Jednym z elementów działań w ramach obszaru zrównoważone rybołówstwo jest powołanie Forum rybołówstwa bałtyckiego. Genezą powstania tej inicjatywy był brak forum pozwalającego na wymianę informacji i swobodną dyskusję pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi zrównoważonym rybołówstwem stronami. Celem Forum jest dyskusja oraz wypracowanie wspólnych rekomendacji dla strony rządowej. Piotr Prędko podkreślił, że Forum jest otwarte dla wszystkich oraz wyraził nadzieję, że kolejne spotkania będą współorganizowane we współpracy z poszczególnymi interesariuszami. Piotr Prędko podkreślił również, że Fundacja MARE liczy na propozycję tematów do przedyskutowania podczas spotkań Forum w przyszłości od uczestników Forum.

W odniesieniu do tematu spotkania Piotr Prędko podkreślił, że intencją Fundacji MARE jest poznanie opinii wszystkich stron na temat nowego planu zarządzania dla bałtyckich stad dorsza, szprota i śledzia oraz propozycji usprawnień w planie, których będzie można dokonać w ramach jego rewizji najpóźniej w roku 2019. O tym jak plan działa w praktyce mieliśmy możliwość przekonać się podczas procesu decyzyjnego związanego z ustalaniem limitów połowowych na rok 2017. Piotr Prędko podkreślił również, że o planie nie można dyskutować bez jednoczesnej analizy propozycji Komisji w zakresie środków technicznych dla rybołówstwa. Proces uzgodnień środków technicznych ciągle trwa i należy brać w nim aktywny udział, aby uwzględnić kwestie regionalne.

Prof. Jan Horbowy z Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytut Badawczego przedstawił prezentację dotyczącą zakresów śmiertelności połowowych uwzględnionych w planie. Na wstępie prelegent przedstawił główne elementy planu. Plan zakłada połowy ze śmiertelnością połowową (F), umożliwiającą osiągnięcie maksymalnych podtrzymywalnych połowów, tzw. MSY (maximum sustainable yield). Zakłada się osiągnięcie śmiertelności połowowej prowadzącej do MSY najpóźniej do roku 2020 r. Określa się śmiertelność połowową większą lub mniejszą od F_{MSY} , tzw.

Fundacja MARE

Ul. Laskowa 3/9
01-214 Warszawa
+48 796 776 725

NIP: 527 275 59 62
KRS: 0000594977
REGON: 363457333

„zakresy F_{MSY} ” (F_{lower} i $F_{upper} = F_{dolne}$ i $F_{górne}$), które umożliwiają odpowiednio połowy na poziomie 95% MSY, co pozwala na pewną elastyczność w zarządzaniu zasobami. Wyznaczone zakresy śmiertelności połowowej uwzględniają zasadę podejścia ostrożnościowego. Prelegent przedstawił Artykuł 4 planu dotyczący wartości docelowych oraz załącznik 1, przedstawiający docelowe przedziały śmiertelności połowowej, spójne z osiągnięciem maksymalnego podtrzymywalnego połowu oraz warunki użycia $F > F_{MSY}$ (czyli F do wartości $F_{górne}$), przedstawione w Artykule 4.4.

Justyna Szumlicz z Departamentu Rybołówstwa Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej przedstawiła prezentację: „Nowy plan zarządzania dla bałtyckiego dorsza, śledzia i szprota – wdrażanie w praktyce”. Nawiązując do Wspólnej Polityki Rybołówstwa, prelegentka przypomniała jej cele, m.in. cel zrównoważonej eksploatacji żywych zasobów morza, który ma być osiągnięty poprzez podejście wieloletnie do zarządzania rybołówstwem tj. plany wieloletnie odzwierciedlające specyfikę poszczególnych rodzajów rybołówstwa. Zgodnie z założeniem WPRyb, plany wieloletnie powinny obejmować większą liczbę stad, jeżeli takie stada są eksploatowane wspólnie oraz ustanawiają ramy zrównoważonej eksploatacji określonych stad i mechanizmy zabezpieczające na wypadek nieprzewidzianych wydarzeń. Celem planów wieloletnich jest zastosowanie środków ochronnych mających na celu odbudowę i zachowanie stad ryb powyżej poziomów umożliwiających uzyskanie maksymalnego podtrzymywalnego połowu, a gdy nie jest to możliwe zastosowanie środków opartych na podejściu ostrożnościowym zapewniających co najmniej porównywalny poziom ochrony tych stad. Plany mają się też przyczyniać do wyeliminowania odrzutów poprzez unikanie i ograniczania w miarę możliwości niezamierzonych połowów oraz do wdrożenia obowiązku wyładunku. Na mocy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1139 z dnia 6 lipca 2016 r. ustanowiono wieloletni plan w odniesieniu do stad dorsza, śledzia i szprota w Morzu Bałtyckim oraz połowów eksploatujących te stada. Plan uwzględnia interakcje między stadami dorsza, śledzia i szprota, a także bierze pod uwagę gatunki przyławiane podczas eksploatacji tych stad, a mianowicie bałtyckich stad gładzicy, storni, turbota i nagłada. Plan określa wartość docelową śmiertelności połowowej (F), w przedziałach zgodnych z osiągnięciem maksymalnego podtrzymywalnego połowu (F_{MSY}) oraz przedziały biomasy stad – zgodne z MSY i wartości krytyczne. W przypadku spadku liczebności stada do poziomu poniżej B_{LIM} przewidziane są odpowiednie środki ochronne. W ramach planu proces decyzyjny zostanie prowadzony zgodnie z zasadami regionalizacji. Rekomendacje w zakresie środków technicznych będą przygotowywane przez ciała regionalne np. BALTFISH, a następnie przyjmowane przez KE w drodze aktów delegowanych, po ewaluacji rekomendacji przez STECF. Środki techniczne przyjmowane w drodze rekomendacji służące realizacji planu obejmują: specyfikację narzędzi połowowych i zasad dotyczących ich stosowania, specyfikację zmian lub dodatkowych urządzeń do narzędzi połowowych w celu zapewnienia lub poprawy selektywności, zmniejszenia przypadkowych połowów lub zminimalizowania negatywnego wpływu na ekosystem oraz ograniczenia lub zakaz stosowania określonych narzędzi połowowych, a także prowadzenia działalności połowowej w celu ochrony ryb w okresie tarła, młodocianych stadiów ryb lub w celu zminimalizowania negatywnego wpływu na ekosystem. Plan wielogatunkowy zniósł okres ochronny dorsza. Środki ochronne mają być przyjmowane w drodze regionalizacji procesu decyzyjnego. W nawiązaniu do planu zarządzania dla łososia, prelegentka poinformowała zebranych, że prace nad planem zostały chwilowo zawieszono i nie wiadomo kiedy zostaną wznowione. Grupa Robocza ds. łososia w Bałtyckiej Radzie Doradczej

Fundacja MARE

Ul. Laskowa 3/9
01-214 Warszawa
+48 796 776 725

NIP: 527 275 59 62
KRS: 0000594977
REGON: 363457333

została również zawieszona. Powinno podjąć się natychmiastowe kroki mające na celu wznowienie prac ad planem łososiowym.

W czasie dyskusji poruszono temat powodów zniesienia okresów ochronnych dla dorsza w planie wieloletnim. Justyna Szumlicz poinformowała, że według STECF okresy ochronne nie są konieczne. Jedynym zachowanym środkiem ochronnym jest obszar zamknięty obejmujący miejsca tarła dorsza stada wschodniego.

Justyna Zajchowska, Konsultant dla Pew Charitable Trust przedstawiła prezentację „Nowy plan zarządzania dla bałtyckiego dorsza, śledzia i szprota a przepisy Wspólnej Polityki Rybołówstwa Unii Europejskiej oraz przyszłe plan zarządzania dla innych mórz”. Na wstępie prelegentka odniosła się do procesu tworzenia planu bałtyckiego. Propozycja Komisji Europejskiej została opublikowana w październiku 2014 r. Po długich i trudnych negocjacjach trójstronnych porozumienie pomiędzy Radą Ministrów i Parlamentem Europejskim zostało osiągnięte w marcu 2015 r. Plan wszedł w życie w lipcu 2016 r. Justyna Zajchowska zwróciła uwagę na artykuł 2.2 WPRyb, będący priorytetowym celem dla organizacji pozarządowych działających w obszarze ochrony przyrody. Artykuł stanowi, że *WPRyb stosuje wobec zarządzania rybołówstwem podejście ostrożnościowe i ma na celu zapewnienie, aby eksploatacja żywych zasobów morza odbudowywała i zachowywała populacje poławianych gatunków powyżej poziomów pozwalających uzyskać maksymalny podtrzymywalny połów. Aby osiągnąć cel polegający na stopniowej odbudowie i zachowaniu populacji stad ryb powyżej poziomów biomasy zdolnych do uzyskania maksymalnego podtrzymywalnego połowu, wskaźnik eksploatacji oparty na maksymalnym podtrzymywalnym połowie należy osiągnąć w miarę możliwości do 2015 r., a w stopniowy, narastający sposób w odniesieniu do wszystkich stad – najpóźniej do 2020 r.* Prelegentka zwróciła uwagę na zawarte w planie „górne przedziały śmiertelności połowowej” które wykraczają poza wartość punktową F_{MSY} co nie jest zgodne z celami WPRyb. Prelegentka odniosła się również do dyskusji w zakresie przedziałów śmiertelności połowowej. Międzynarodowa Rada Bada Morza (ICES) przedstawiła 2 przedziały: „szersze” przedziały, które mogą zostać zastosowane przy wyznaczaniu TAC zgodnie z zasadą doradcą ICES (*ICES Advice Rule*) lub węższe przedziały bez konieczności stosowania *ICES Advice Rule*. Według ICES więcej korzyści będzie płynąć z prowadzenia połowów w oparciu o „dolne przedziały” $F_{dolne} - F_{msy}$. Według ICES przy stosowaniu wyższych wartości śmiertelności połowowej zachodzi m.in. większe prawdopodobieństwo doprowadzenia biomasy stada tarłowego do poziomu poniżej $MSY B_{trigger}$. Prelegentka omówiła również decyzje w sprawie bałtyckich limitów połowowych na rok 2017, zwracając uwagę, że dla zachodniego i wschodniego stada dorsza oraz dla śledzia w Zatoce Ryskiej Rada podjęła decyzję niezgodną z zalecaniami naukowymi. W tych przypadkach limity połowowe na rok 2017 przekraczają zalecane przez ICES kwoty. Prelegentka zwróciła także uwagę, że niezwykle istotne jest w jaki sposób limity połowowe dzielone są pomiędzy jednostki w danym kraju oraz przypomniała, że zgodnie z art.17 WPRyb podczas procesu podziału limitów państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę aspekty społeczne, ekonomiczne i środowiskowe oraz promować jednostki stosujące bardziej selektywne narzędzia połowowe oraz metody połowu ograniczające destrukcyjny wpływ rybołówstwa na ekosystem.

Fundacja MARE

Ul. Laskowa 3/9
01-214 Warszawa
+48 796 776 725

NIP: 527 275 59 62
KRS: 0000594977
REGON: 363457333

Prelegentka podkreśliła także, że plan bałtycki jest pierwszym z obowiązujących planów, a obecnie trwają prace między innymi nad planem dla stad poławianych w Morzu Północnym. Wyraziła również nadzieję, że Plan dla Morza Północnego nie będzie powielał niedoskonałości planu bałtyckiego.

W czasie dyskusji dotyczącej decyzji Rady w sprawie limitów połowowych na rok 2017, profesor Jan Horbowy zwrócił uwagę, że zasada MSY komplikuje się w przypadku oddziaływań międzygatunkowych – na Bałtyku nie można mieć jednocześnie połowów dorszy i śledziowatych na poziomie śmiertelności F_{msy} . Można natomiast, poprzez utrzymywanie biomasy dorszy mniejszej niż prowadzącej do MSY, mieć wysokie połowy (choć nieco niższe od MSY wyznaczonego dla jednego gatunku) zarówno dorszy jak i śledziowatych.

Z uwagi na nieobecność **Anny Dębickiej z Marine Stewardship Council** Piotr Prędko przedstawił w zastępstwie prezentację „Nowy plan zarządzania dla bałtyckiego dorsza, śledzia i szprota a certyfikacja stad szprota i śledzia”. Prezentacja obejmowała omówienie głównych sukcesów MSC w zakresie wdrażania zrównoważonego rybołówstwa w okresie 2015 – 2016. Szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć w [raporcie rocznym przygotowanym przez MSC](#). W ramach prezentacji omówiono także standardy MSC oraz przedstawiono główne założenia schematu oceny w ramach procesu certyfikacji. W imieniu prelegentki Piotr Prędko podkreślił, że na schemat oceny składa się wiele wskaźników. Sam fakt obowiązywania lub nieobowiązywania planu zarządzania nie determinuje otrzymania lub odwieszenia certyfikatu. W odniesieniu do certyfikowanych w ramach programu MSC rybołówstw na Morzu Bałtyckim¹ poinformowano, że obecnie certyfikat posiadają Niemiecka flota poławiająca śledzia zachodniego ([Western Baltic spring spawning herring](#)) oraz koalicja organizacji duńskich i szwedzkich poławiająca śledzia zachodniego ([DFPO, DPPO and SPFO Skagerrak, Kattegat and Western Baltic herring](#)). W trakcie oceny są duńskie połowy gładzicy (DFPO Kattegat and Baltic plaice). Dla zawieszonych połowów dorsza bałtyckiego przyjęto plan działań w marcu 2016r. i od jego realizacji zależy zmiana statusu zawieszenia.

Marcin Ruciński, przedstawiciel organizacji Low Impact Fishers of Europe przedstawił prezentację “Nowy plan zarządzania dla dorsza, śledzia i szprota okiem rybaków łodziowych”. Zdaniem prelegenta plan zawiera dobre ogólne zasady i dobre powiązanie z polityką środowiskową, ale stanowi raczej obietnicę poprawy sytuacji niż faktyczną poprawę. Rybacy, również małoskalowi powinni być czynnie zaangażowani w przygotowanie planów zarządzania dla obszarów Natura 2000, które pokrywają się z ich łowiskami. Należy poszukiwać rozwiązań pozwalających na zmniejszenie negatywnego oddziaływania rybołówstwa na środowisko, jak na przykład przyłów ptaków. W odniesieniu do artykułu 5, określającego sposób działania, gdy dane stado „wypada” poza granice F_{msy} lub Blim, prelegent podkreślił, że plan powinien brać pod uwagę, że rybacy małoskalowi zwykle najmocniej odczuwają konsekwencje sytuacji kryzysowych z uwagi na brak możliwości zmiany łowiska. Artykuł 6 odnoszący się do działań wobec gatunków ryb płaskich złowionych jako przyłów powinien również obejmować połowy ukierunkowane tych gatunków. W odniesieniu do obszarów i okresów zamkniętych prelegent zwrócił uwagę na konieczność wprowadzenia derogacji dla rybaków małoskalowych. Na zakończenie prezentacji prelegent zwrócił także uwagę na zapisy planu w zakresie marginesu tolerancji błędu w dzienniku połowowym dla połowów niesortowanych, który wynosi

---

¹ <https://fisheries.msc.org/en/fisheries/@@search?q=baltic&search=>

Fundacja MARE

Ul. Laskowa 3/9
01-214 Warszawa
+48 796 776 725

NIP: 527 275 59 62
KRS: 0000594977
REGON: 363457333

10%. Wydaje się, że zakres ten jest zbyt wysoki jeśli wziąć pod uwagę dane naukowe, które wskazują na skalę przyłowu w tego typu rybołówstwie na poziomie 0.5-1%.

Dr Zbigniew Karnicki z Morskiego Instytut Rybackiego – Państwowego Instytut Badawczego przedstawił przebieg dyskusji na temat planu i środków technicznych w BSAC oraz na BALTFISH Forum. Projekt rozporządzenia dotyczącego środków technicznych został opublikowany w marcu 2016. Składa się z części głównej, proponowanej dla wszystkich akwenów UE oraz aneksów zawierających przepisy dla poszczególnych akwenów. Podczas dyskusji na BALTFISH Forum i BSAC zgodzono się, że przepisy, w zakresie środków technicznych, powinny zawierać jedynie minimalne wymagania dotyczące narzędzi połowowych, pozwalające rybakom na dokonanie właściwego wyboru narzędzi, w oparciu o ich doświadczenia i odpowiedzialne podejście dostosowane do gatunku i stanu zasobów poławianych ryb. Nieodzowny jest udział rybaków w projektowaniu i doborze narzędzi połowowych. Istnieją jednak rozbieżne opinie w zakresie stosowania okresów i obszarów ochronnych, jak również wielkości oczek. Prelegent zauważył, że wielkości oczek zaproponowane w projekcie rozporządzenia nie są spójne. Należy ujednoclić wielkość oczka dla włoka T 90 i dla Bacomy. W chwili obecnej proponuje się odpowiednio 120 mm i 105 mm. Korekty wymaga również rozmiar oczka dla sieci stawnych dla ryb pelagicznych (Annex VIII Part B pkt2.). Dyskusje na temat środków technicznych będą kontynuowane do połowy 2017 r.

W toku dyskusji uczestnicy spotkania podjęli próbę odpowiedzi na pięć pytań. Wniosku z dyskusji przedstawiono poniżej:

1. Czy nowy plan oraz środki techniczne zapewnią odbudowę stad dorsza, śledzia i szprota powyżej poziomów MSY do roku 2020?

W czasie dyskusji poruszono problem koncepcji „powyżej MSY” w odniesieniu do poziomu biomasy. Według niektórych uczestników jest to pojęcie mało precyzyjne, a stada powinny być eksploatowane w zalecanych zakresach śmiertelności połowowej w celu utrzymania biomasy na poziomie MSY. Według przedstawicieli organizacji pozarządowych osiągnięcie poziomu biomasy powyżej MSY daje większe prawdopodobieństwo utrzymania populacji w należytej kondycji w przypadku wystąpienia nieoczekiwanych warunków środowiskowych, którymi nie potrafimy zarządzać. Przedstawiciele organizacji pozarządowych wyrazili również wątpliwości, czy nowy plan zapewni odbudowę stad powyżej poziomów MSY do roku 2020, jeżeli decyzje w sprawie limitów połowowych będą nadal niezgodne z zaleceniami naukowców. Jeden z uczestników poruszył temat wpływu stanu troficznego Bałtyku na populacje ryb w nawiązaniu do referatu profesor Marianny Pastuszek z MIR-PIB, wygłoszonego podczas konferencji „Bałtyk – małe morze, którym trudno zarządzać”, zorganizowanej 5.10.2016 r. w MIR-PIB. Autorka przedstawiła nowe spojrzenie na funkcjonowanie ekosystemu Bałtyku, w szczególności zwracając uwagę na błędne pojmowanie definicji eutrofizacji. Zdaniem prelegenta to nie brak wdrażania planu, a obecny stan troficzny Bałtyku, nie pozwoli na osiągnięcie przytoczonego w pytaniu celu.

Zwrócono też uwagę na bardzo ciekawy wykład Chistiana Möllmanna z Uniwersytetu Hamburgskiego zatytułowany: „Zmiany funkcjonowania ekosystemu Morza Bałtyckiego pod wpływem klimatu i przelowienia”, który w przystępny sposób przedstawił kompleksowe zmiany, jakie zaszły i nadal

Fundacja MARE

Ul. Laskowa 3/9
01-214 Warszawa
+48 796 776 725

NIP: 527 275 59 62
KRS: 0000594977
REGON: 363457333

zachodzą w Morzu Bałtyckim, powodowane głównie przez zmiany klimatyczne, ale również przez działalność rybołówstwa. Zmiany funkcjonowania ekosystemu określane w języku angielskim jako „regime shift” miały niewątpliwie wpływ na ekosystem i rybołówstwo i dzisiejsze problemy są tego konsekwencją.

Uczestnicy zwrócili także uwagę, że przy obecnym stanie wiedzy odpowiedź na to pytanie jest trudna. Konieczne są dodatkowe badania, które pozwolą na dokładne oszacowanie stanu stad oraz czynników od których stan ten zależy. Środki na ten cel powinny pochodzić z Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze.

W nawiązaniu do kolejnych ograniczeń w połowach i wynikającej z nich złej sytuacji ekonomicznej rybaków, jeden z rybaków zwrócił uwagę na możliwość wprowadzenia indywidualnych, zbywalnych kwot połowowych, które pozwolą rybakom pozostać w rybołówstwie i działać w sposób ekonomicznie opłacalny przy jednoczesnym zachowaniu ograniczonych zasobów na stabilnym poziomie.

W dalszej części dyskusji jednogłośnie stwierdzono, że niezbędna jest większa przejrzystość procesu podejmowania decyzji w zarządzaniu rybołówstwem, w odniesieniu do limitów połowowych, jak i środków technicznych tak, aby interesariusze mieli możliwość bieżącego monitorowania procesu decyzyjnego oraz danych, które na kształt tych decyzji wpłynęły.

W toku dyskusji zwrócono także uwagę na fakt złego stanu stad gatunków nieobjętych planem, takich jak np. węgorzyca, tobiasz, dobijak. Zaapelowano do administracji o działania na rzecz odbudowy stad tych gatunków.

2. Czy nowy plan uwzględni podejście ekosystemowe do zarządzania rybołówstwem?

Niektórzy uczestnicy wyrazili opinię, że nowy plan wieloletni nie uwzględni w sposób dostateczny podejścia ekosystemowego do zarządzania rybołówstwem, a w miejscach, gdzie podejście to jest uwzględnione brakuje zapisów dotyczących jego wdrażania. Jeden z uczestników podkreślił konieczność zrównoważenia poszczególnych składników ekosystemu. W tym celu należałoby określić liczebność populacji poszczególnych gatunków (np. foki i kormoranów) odpowiadające pojemności ekologicznej Bałtyku. Jeden z rybaków zwrócił uwagę, że w chwili obecnej foki i kormorany są wyżej w łańcuchu pokarmowym niż rybacy.

Zaproponowano dyskusję na temat wpływu ekosystemu na rybołówstwo na następnym spotkaniu Forum (w tym szkody wyrządzane przez foki i kormorany).

Przedstawicielka rybaków małoskalowych stwierdziła, że plan nie uwzględni podejścia ekosystemowego. W tym kontekście należy powrócić do sezonowych ograniczeń w połowach pelagicznych w celu ochrony dorsza.

3. Czy zapisy nowego planu pozwalają na pełne wdrożenie nakazu wyładunków?

Ten punkt nie został omówiony podczas dyskusji.

Fundacja MARE

Ul. Laskowa 3/9
01-214 Warszawa
+48 796 776 725

NIP: 527 275 59 62
KRS: 0000594977
REGON: 363457333

4. Nowy plan a środki techniczne – jakie kwestie wymagają pilnych uregulowań?

Zdaniem większości uczestników należy wprowadzić możliwość wyboru narzędzi połowowych przez rybaków pod warunkiem połowu ryb wymiarowych oraz przestrzegania limitów połowowych. Jest to zgodne z koncepcją wprowadzenia nakazu wyładunków, która zakładała, że dzięki większej elastyczności w doborze narzędzi połowowych, rybacy zyskają możliwość ograniczenia przyłowu bezpośrednio podczas połowów, co przyczyni się do spadku wielkości odrzutów.

Zwrócono również uwagę, że brakuje obecnie przejrzystości procesu decyzyjnego, wypracowanego przez lata w Międzynarodowej Komisji Rybołówstwa Morza Bałtyckiego. Konieczne jest zwiększenie transparentności procesu decyzyjnego zapewniając udział przedstawicieli rybaków i innych interesariuszy w dyskusjach na temat środków technicznych, jak i w późniejszych procesach decyzyjnych na poziomie BALTFISH i BSAC. Uzasadnionym wydaje się być stały udział przedstawicieli BSAC w obradach BALTFISH High Level.

5. Czy nowy plan pozwoli na certyfikację bałtyckich stad szprota i śledzia?

Stwierdzono, że wieloletni plan zarządzania dla stad dorsza, śledzia i szprota będzie zdecydowanie pomocny w uzyskaniu certyfikacji stad szprota i śledzia w Bałtyku, jednakże pamiętać należy, że system zarządzania jest jedną z trzech zasad ocenianych w ramach procesu certyfikacji. Dwie pozostałe zasady: stan zasobów oraz wpływ rybołówstwa na ekosystem są równie istotne.

Prezentacje ze spotkania dostępne są na stronie internetowej Fundacji MARE w zakładce [„Zrównoważone rybołówstwo”](#).